

גוט שבת Gut Sábész

22. évfolyam 19. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 16:35 • י"ב שבט תש"פ • 2020. 2. 7. • פרושת בשלה • Szombat kimenetele: 17:43

„A Rebbe minden gondolatát és minden cselekedetét áthatotta a szeretet”

A pozitív gondolkodás fontosságáról a svát 10-i fárbrengenen

Különleges vendégládó tette tartalmassá és emlékezetessé az idei svát hónap tizedikén tartott haszid összejöveteleket. A lubavicsi kalendárium e kiemelkedő napja idén talán még különlegesebb, hiszen 1950-ben, pont hetven éve hunyt el a mozgalom hatodik vezetője, Jozsef Jichák Schneerson rabbi, akinek halála után egy évvel veje, a hetedik Rebbe, Menáchem Mendel Schneerson vette át az irányítást és tette ténylegesen világméretű mozgalommá a Chábád haszid irányzatot. Idén beléptünk tehát a Rebbe vezetésének 70. évébe, mely kiváló alkalmat teremt mindannyiunk számára, hogy világlátásunkat pozitív irányba fordítsuk.

Két helyszínen, hölgyek számára az Óbudai Zsinagógában, urak számára pedig a Zsilip Közösségi Központban került sor ünneplésre, melyeken előadást tartott Mendel Kalmenson rabbi, a befolyásos londoni Bel-

gravia negyed Chábád központjának vezetője, számos sikerkönyv, többek közt az „Ideje van a gyógyításnak” című Amazon bestseller szerzője, aki legújabb, „Pozitív elkötelezettség” címen megjelent könyvének témáját, a pozitív életszemlélet elsajátításának fontosságát, a Rebbe pozitív világlátásának tanítását emelte mondandójának középpontjába.

Mindkét előadás hatalmas érdeklődés mellett került megrendezésre, Kalmenson rabbi kitűnő, történetekkel és anekdotákkal fűszerezett lelkesítő beszédei minden résztvevőre mély hatást gyakoroltak. Kalmenson rabbi kiemelte, hogy a Rebbe minden gondolatát és minden cselekedetét áthatotta a szeretet és optimizmus, mellyel az emberek iránt viseltett, az érzékenység és az empátia szinte tapintható a Rebbe minden tanításában.

A fiatal, dinamikus rabbi, aki kiváló előadó és inspiráló vezető,

azzal tette beszédeit igazán személyessé, hogy gyakorlati tanácsokkal is szolgált ahhoz, miként tudjuk világlátásunkat, életszemléletünket pozitívvá tenni pusztán azáltal, hogy a negatív helyett a jóra koncentrálunk, elérve, hogy pozitív a szemlélet ne csak saját személyiségünkre, egészségünkre és hangulatunkra, de környezetünkre is komoly hatással legyen.

Az Óbudai Zsinagógában, kifejezetten hölgyek számára tartott rendezvényen Kalmenson rabbi beszéde után Köves Dvora, Feldman Mussie és Zalmanov Chaya rebecenek beszéltek a Rebbe küldetéséről és tanításainak mindennapi vonatkozásairól.

A Zsilipben férfiaknak tartott fárbrengenen Kalmenson rabbi inspiráló beszédét haszid dalok éneklésével tették még hangulatosabbá, így a különleges spirituális utazás a hajnali órákig tartott.

Sikeres félévet zárt a Bét Menáchem iskola

Elérkeztünk a 2019/2020. tanév I. félévének értékeléséhez. Diákjaink nagyon szép eredményeket értek el. Kitűnő lett: Glitsenstein Ytzhak, Faith Menachem Mendel, Berzi Emma, Domán Miriam, Porath-Korontos Elina, Tóth Rafael és Bruk Raya. A magatartás-szorgalom versenyen, ami a 2., 3. és 4. osztályban zajlott, kupát nyert: Oirechman Mattel, Domán Miriam, Köves Rachel és Lózszy Sára. Minden tanulóknak gratulálunk az elért eredményekhez!

Halottakról jót vagy semmit – mert meghallhatják...

Tudnak-e rólunk
elhunyt szeretteink?

Eltávozott szeretteinkre gondolva felmerülhet bennünk a kérdés, vajon a túlvilágon van-e tudomásuk az itt maradtak életéről. Figyelemmel kísérik-e rokonaik életének alakulását, kapcsolatban maradnak-e az élőkkel?

És nekünk hogyan kell kezelni az elhunytak emlékét? Szabad-e róluk pletykálni, mondhatunk-e akár jót, akár rosszat az eltávozottakról?

Oberlander Báruch rabbi előadása, áldott emlékü fia, Mendel tiszteletére tartott emlék-előadás sorozat 2. része.

Helyszín: Keren Or
Cím: Bp., Károly krt. 20.
Időpont: február 11.,
kedd 18 óra

Mendel Kalmenson rabbi előadása az Óbudai zsinagógában

Hetiszakasz

Száraz lábbal a tengerben

Bősálách szakaszában (2Mózes 13:17–17:16.) tetőzik az egyiptomi kivonulás a Sás-tenger kettéválásával, mikor is a héber törzsek száraz lábbal kerültek ki a tengerből, míg az üldöző egyiptomi sereg belefulladt. Ennek tiszteletére énekelte Mózes és Izrael a Tenger Dalát, minden idők egyik legszebb és legfennköltebb hálaénekét. Innen kez-

dődik Izrael népének negyven éves vándorlása a pusztaságban, ami sok megpróbáltatással járt. Egyszer nincs ivóvíz, másszor nincs mit enni. Ebben a szakaszban kezd hullani a manna, az isteni kenyér, ami a sivatagi vándorlás során táplálta a népet. A szakasz végén történik Ámálék orvátmadása, amit Józsué, Mózes adjutánsa ver le.

Zsidó híradó

A Chábád-mozgalom az izraeli társadalom minden rétegében népszerű

Az Izraelben működő Chábád-központokat vizsgáló kutatás eredményeit ismertette a Chábád ifjúsági mozgalma, a Ceiré Águdát Chábád egy Nir Ecionban rendezett konferencián, melyen izraeli lubavicsi küldöttek vettek részt.

„A választási hajlandóság sokkal magasabb volt, mint általában” – mondta a kutatást vezető Dr. Rafi Smith. Többek között arra voltak kíváncsiak, hogy a zsidóság melyik területe érdekli leginkább az embereket, illetve milyen szolgáltatásokat vesznek szívesen igénybe a Chábád-központokban.

A válaszokból kiderült, hogy a Chábád-központok látogatói a társadalom minden rétegét képviselik, továbbá az is, hogy a világi zsidóknak a vallásos társadalommal szemben érzett averziói nem érvényesek a Chábád-mozgalommal kapcsolatban. A felmérésből az is kiderült, hogy az izraeliek nagy része pozitívan látja a Chábád-mozgalom működését.

A magukat hagyományörzőként definiáló válaszadók 86%-a nyilatkozott úgy, hogy szívesen bővítené tovább tudását a Chábád-központ programjainak segítségével. Amikor azt a kérdést tették fel, hogy mi az oka a zsidó vallás iránti érdeklődésüknek, az emberek 38%-a azt felelte, hogy „ezzel erősítené a kapcsolatát a saját zsidóságával”, 27% pedig azt mondta, hogy „így szeretné megismerni a saját kultúráját”.

A Ceiré Águdát Chábád komoly erőforrásokat fordít arra, hogy a lubavicsi küldöttek a kutatás eredményeit figyelembe véve tudjanak javítani munkájukon.

Miben áll a szolgaság?

A zsidók több száz évig voltak rabszolgák Egyiptomban. Nemzedékről nemzedékre nem tapasztaltak mást, csak kemény munkát és kizsákmányolást. Végül Mózes személyében egy megmentő tűnt fel a színen, a tíz csapást követően pedig Egyiptom ura is jobb belátásra tért, és „elbocsátotta a fáraó a népet.”

Fenti írásversben a Tóra „elbocsátotta” szóhasználatát látványosan érthetetlen: hát tényleg a fáraónak kellett elbocsátania a zsidókat? A sok-sok viszontagság után az ember azt gondolná, hogy a zsidók önként és dalolva vonultak ki Egyiptomból, mihelyt ahhoz a fáraó is a hozzájárult. Mi lehetett a zsidók számára olyan vonzó az elnyomó Egyiptomban, hogy sokan még maradtak is volna, ha rajtuk múlik?

Az emberek hajlamosak arra, hogy belekényelmesedjenek adott helyzetükbe. Az életüket éppen körülíró feltételek egyszer csak személyes valóságukká – egyben gátjukká – válnak, amiből már nem képesek kilátni, hogy egy jobb jövőt vizionálnak. A szolgai mentalitás olyan szervesen válik ilyenkor részükké, hogy még az ismert rossz is

biztonságosabbnak tűnik, mint az ismeretlen jövő. Az ember egy idő után már saját maga kreálja újra szolgai létét.

A zsidók önmagukban nem voltak elég bátrak a kivonuláshoz, és talán nem is voltak eléggé elhivatottak annak megvalósításához, így előbb Mózesnek, végül pedig a fáraónak kellett őket kizsákmányolnia a komfortzónájukból.

Isten egyszer már segítségünkre volt, és a Messiás közvetítésével ezt a segítséget újra meg fogja adni. Talán most még nem is igazán értjük, hogy ez miért lesz annyira jó nekünk, talán nem is bízunk benne annyira, ám ezek az érzések is csupán azt jelzik, hogy egyiptomi szolga eleinkhez hasonlóan mi is egy spirituális szolgaságban vagyunk, amiből csak a Messiás fog tudni kivezetni bennünket.

Már csak türelmet kell tanúsítanunk, hogy utána megtapasztalhassuk annak bősége, a Megváltás formájában végbenemő megtérülését. Legyen így mihamarább!

*Kovács Jichák rabbinövendék
cikke Elisha Greenbaum rabbi
írása nyomán.*

Imaidők a következő hétre (február 8-14.):

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás;
9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*;
16.25 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*
Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima
Vasárnap-csütörtök:
16.50 Délutáni-esti ima (a Keren Orban)
Péntek: 13.00 *Minchá* délutáni ima (a Keren Orban);
17.00 *Mit láttak Izrael fiai, amikor kettévált a tenger?*
(Szabó György Menáchem előadása);
18.00 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Szombat: 9.15 Hetiszakasz a kabbala tükrében
10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*
Hétfő-péntek:
6.30 Reggeli ima
7.30 *Dáf hájomi* (napi Talmudtanulás)
Péntek: 18.00 Tanulás
18.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Budavári Zsinagóga

(I., Táncsics M. u. 26.)
Szombat:
9.30 Reggeli tanulás (zsidó misztika)
10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*
Péntek: 18.00 Tanulás;
Faith Áser rabbi előadása;
18.30 Szombat-fogadás, *Kidus*

Zsilip Zsinagóga (XIII., Újpesti rakpart 1.)

Szombat: 9.30 Reggeli tanulás (zsidó misztika)
10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*
Péntek: 18.00 Tanulás
18.30 *Kábálát Sábát*, *Kidus*
Cháj Galéria
(Szentendre, Pátriárka u. 6.)
Szombat: 9.30 Reggeli tanulás (zsidó misztika)
10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*
Péntek: 18.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt Nukleáris reakció

Rabbidinasztiából származom, így természetes volt számomra, hogy én is a rabbipályát választom. Először az angliai Gateshead jesivában tanultam, majd az izraeli Kfár Chászidimban és a Mir jesivában. Ezt követően hazatértem Dél-Afrikába, és édesapám nyomdokaihoz lépve én is rabbiként helyezkedtem el. Fontos volt azonban a számomra, hogy megőrizsem ideológiai függetlenségemet, ehhez azonban anyagilag is függetlenné kellett válnom, így kereskedő-, majd később tanácsadó céget alapítottam, amit a mai napig vezetek. Emellett létrehoztam a Beis Hamedrash Kesser Tora nevű akadémiát, mely – a Chábád intézményei mellett – a dél-afrikai, valláshoz visszatérő zsidók egyik központja lett. Az akadémián több százan ismerkedtek a zsidósággal, akár a Talmudról, akár zsidó filozófiáról, vagy a Tóra hetiszakaszairól volt szó. Nehezen birkóztam meg a sok feladattal, hiszen egyszerre kellett helyt állnom rabbiként és üzletemberként. Ennek leginkább a családom látta kárát. Elhatároztam, hogy tanácsot kérek ez ügyben valakitől, aki sokkal bölcsőbb nálam és széles látókörrel rendelkezik. A Chábádban dolgozó kollégáim a Lubavicsi Rebbét ajánlották.

1976-ban utaztam New Yorkba. Először úgy tűnt, hogy nem sikerül találkoznom a Rebbével, mert nem tudtam, hogy hónapokkal előre kell időpontot egyeztetni, de eljuttattam hozzá egy levelet, melyben leírtam, hogy egy nagy közösség ügyeit szeretném vele megtárgyalni. A Rebbe beleegyezett, hogy miután mindenki sorra került, én is bemehetek hozzá.

Sohasem felejttem el a pillanatot, amikor beléptünk a szobájába a feleségemmel. Felállt és melegen üdvözölt bennünket. Rögtön világossá vált, hogy nem csak formális találkozóóról van szó, hanem lehetőségünk lesz egy igazi beszélgetésre. 15 percet töltöttünk nála, s végig úgy éreztem, hogy a Rebbe belém lát. Nem az elme szintjén kommunikált velem, hanem sokkal mélyebben, a belső lényegemmel. Egy hatalmas embert lát-

David Lapin rabbi Tórát tanít és menedzsment tanácsadóként dolgozik Los Angelesben. Az interjú 2015 júniusában készült.

tam magam előtt, egy intellektuális zsenit, a zsidó nép vezetőjét, de ezzel együtt egy kedves, szerető nagypapa-figurát is, aki törődött velem. Hatalmas élmény volt ezt megtapasztalni.

Elmondtam neki, hogy a rám nehezedő kettős felelősség és kötelesség agyonnyom. Mit tegyek? Az üzleti karriert áldozzam fel, vagy a tóranitanítást? Mibe fektesse az energiámat?

Azt felelte, hogy semmit se adjak fel, továbbra is foglalkozzak mind az üzlettel, mind a tóranitanítással. Azt mondta, hogy üzletemberként nagyobb sikerrel hozhatom közel az embere-

ket a Tórához. Azzal, hogy a tanítás mellett az üzleti világban is jelen vagyok, megszentelem Isten nevét, és nagyobb hatást tudok kifejteni a környezetemre.

Fiatal voltam még, s így elképzelésem sem volt, hogy miként folytathatnám a munkát mindkét területen, ezért kifakadtam: „Nem hiszem, hogy ez reális elképzelés. Nincs több erőm. Nagyon hízelgő és megtisztelő, amit mond, de egyszerűen nem megvalósítható”.

sik ember szívét, azzal nukleáris reakciót vált ki, mert az az ember másokat is megérint majd. Tehát minden egyes ember, akivel kapcsolatba lép, még ha csupán egy egészen rövid időre is, nukleáris reakciót indít el, a hatását tekintve. Ez így működik valójában”.

Természetesen igaza volt, s jóval megelőzte a tudományos kutatásokat, melyek éppen erre az eredményre jutottak. Például a Framingham Szív kutatás kimutatta, hogy egy személy hangulata távoli ismerőseire, sőt barátai barátainak barátaira is hatással van. Nemcsak szavainkkal, hanem hangulatunkkal és energiáinkkal is hatunk a többi emberre.

Ezt mindig felidézem, amikor egy ötven fős osztály előtt állok. Arra gondolok, hogy ez az ötven ember legalább további százötven emberre lesz hatásos. Ez azt jelenti, hogy rabbiként és üzletemberként hetente több tízezer emberre vagyok hatásos anélkül, hogy ennek tudatában lennék. A Rebbe ezt próbálta megértetni velem. Arról beszélt, hogy hatalmas szentséggel vagyok képesek megtölteni a világot. Megértettem, amit mondott és ez megváltoztatta az egész világlátásomat. „Ne becsülje alá azt, hogy mit képes egyetlen ember elérni. Emlékezzen arra, hogy ha egyvalakit megérint, azzal nukleáris reakciót indíthat el” – ezt a tanácsát sohasem felejttem el.

David Lapin rabbi

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Kóser konyha

Lekváros papucs

tejes

2/3 pohár tej

1 kocka friss élesztő

2 ek. cukor

3 pohár liszt

25 dkg vaj

¼ pohár tejföl

2 tojás

A töltelékhez: tetszőleges lekvár, leginkább szilva vagy barack

Az élesztőt a langyos tejjel morzsoljuk, hozzáadjuk a cukrot, és néhány percig állni hagyjuk. A lisztet tálba szitáljuk, belemorzsoljuk a vajat, hozzáadjuk a többi hozzávalót és az élesztős keveréket is. Néhány perc alatt egynemű tésztát gyúrunk, ha túl kemény vagy száraz, adjunk hozzá apránként még egy kis tejet, ha túl lágy, egy kevés lisztet szitáljunk még a tésztához. A meggyúrt tésztát minden oldaláról megolajozzuk, és letakarva duplájára kelesztjük, majd vékonyra nyújtjuk. 6-7 centiméter oldalszélességű négyzetekre vágjuk, majd minden egyes négyzetbe egy-egy kiskanálnyi lekvárt teszünk. Két átellenes sarkát összecsapjuk, és szellősen sütőlapra helyezzük a papucsockat. 180 fokra előmelegített sütőben mintegy 20 perc alatt készre sütjük a süteményt.

Kóser hús webshop indult Budapesten

Új lehetőséggel bővült a kóser élelmiszerpiac. A *koserhus.com* internetes portálon keresztül most már könnyen, gyorsan, az otthonunkból tudunk jó minőségű kóser baromfihúst vásárolni, amit akár házhoz is szállíttatunk.

De honnan kerülhet a tányérunkra a Magyar Kóser Baromfi névvel ellátott szárnyashús? *Preisler Dániel* és *Klopper Dávid* három évvel ezelőtt kezdtek bele a kóser húsvágásba és forgalmazásba Magyarországon, melynek kóseriségére a Budapesti Ortodox Rabbínatus felügyel. Az általuk igénybe vett hazai vágóhíd – ahol csirkét, pulykát, sőt kacsát is vágunk – látja el mind a ma-

gyar, mind az osztrák hitközségeket baromfival.

„Nyolc kóserügyi felügyelővel dolgozunk, köztük magyar és osztrák rabbikkal. Ez egy nagyon komoly munka” – mesél a szigorú kóserügyi felügyeletről *Preisler Dániel*. Egy-egy alkalommal két napon keresztül zajlik a kóser vágás: ez alatt 3000-nél is több csirkét és több száz pulykát dolgoznak fel. „Ennek egy része az általunk üzemeltetett Carmel étterembe kerül”. A többi húsból – a magyar közösségek ellátása mellett – exportra is jut a környező országokba, többek között Szlovákiába, Horvátországba és Németországba. Olaszországba csirkét

szállítanak, a belga chábád közösséget pedig pulykával látják el.

A most indult internetes bolttal a beszerzést szeretnék olcsóbbá és egyszerűbbé tenni és az intézmények ellátása mellett a családokhoz is eljutni: „A *koserhus.com* célja a Rabbínatussal karöltve az, hogy a lehető legszigorúbb kóserügyi előírásoknak megfelelő húshoz juthassanak a vevők, a bolti árnál is olcsóbban.”

Kérdezd a rabbit!

Pecsét a kóser ételen

A kóser ételek kapcsán létezik egy kevésbé ismert háláchá, amely szerint azon kívül, hogy az étel előállításának meg kell felelnie a kóser szabályoknak, a szállítás során is figyelniük kell a kész ételre, nehogy elcserélődjön (*Sulchán áruch JD 118:1*. Lásd még *Kásrut vöhechsérím böháláchá 2. fejezet*).

Amikor egy kóser étel vagy alapanyag kikerül a kósertartó zsidó felügyelete alól és olyanhoz kerülhet, akire vagy nem vonatkoznak a kóserügyi előírások, vagy vonatkoznak ugyan, de nem tartja magát azokhoz (lásd *RöMÁ* *uo.*), akkor az élelmiszert az előírásoknak megfelelően le kell zárni (pecsételni), mivel az ilyen személytől nem várható el, hogy ugyanolyan fontos legyen a neki is a kóser étel és vigyázzon rá, hogy ne cserélődjön el. A csomagolásnak úgy kell záródnia, hogy ne lehessen látható sérülés nélkül kinyitni és visszazárni azt, vagyis ne lehessen

nyom nélkül hozzáférni az élelmiszerhez (lásd *uo. 129:1. végén*).

A csomagolás tekintetében különbséget tesz a *Sulchán áruch* (*uo.*) az ételek között az alapján, hogy bibliai, vagy csak rabbinikus tilalom vonatkozna rájuk, ha nem megfelelően kezelnek őket. Előbbi esetben dupla csomagolásban kell lennie (*chotám bötoch chotám*), vagyis a csomagoláson még egy réteg csomagolás vagy még egy pecsét kell, hogy legyen. Rabbinikus tilalmak esetén egy réteg csomagolás elegendő. Bibliai előírás vonatkozik a húsrá, a halra, a borra, míg rabbinikus előírás vonatkozik a tejjel és tejtermékekre, valamint a kenyérré.

Ha az ételt megfelelő csomagolás nélkül adták át, akkor már nem lesz fogyasztható (*uo. 6.*). Azonban, ha mégis megtörtént így az átadás, akkor a legtöbb vélemény szerint (*uo. 10.*) fogyasztható abban az esetben, ha az élelmiszer kicseréléséből a legkisebb haszna sem származna annak, akik szállítja (*Kásrut... uo. 98. oldal*). Azonban nem szabad erre hagyatkozni, hanem mindig megfelelő csomagolásban kell az élelmiszert szállítani, ezzel megelőzve azt az esetet is, amikor valaki például rosszul gondolatból cserélné nem kóserre a kóser élelmiszert (lásd *Káf háChájim 118:111-112.; Kásrut... uo. 95-98. oldal*).

Ennek megfelelően a Budapesti Ortodox Rabbínatus által ellenőrzött kóser pékárú esetében arra figyelünk, hogy mindig csomagolva legyenek szállítva. A hús esetében a dupla csomagolást úgy oldjuk meg, hogy a becsomagolt húsrá még egy pecsétes zárjuk kerül.

Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: **Oberlander Báruch** rabbi
Főszerkesztő: **Steiner Zsófia**

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: **Cseh Viktor, Dénes Anna, Kovács Jichák, Molnár Zsófia**
Nyomdai előkészítés: **Juhász Valéria**
ISSN 1416-4604

